

Net uit: De monsters van Templeton

De monsters van Templeton door Lauren Groff, vertaald door **Wim Scherpenisse en Gerda Baardman** (oorspronkelijke titel: *The Monsters of Templeton*, uitgeverij [Meulenhoff](#))

In *De monsters van Templeton*, het debuut van de Amerikaanse Lauren Groff, keert de jonge, veelbelovende promovenda Wilhelmina 'Sunshine' Upton zwanger en vernederd terug naar het huis van haar moeder in Templeton, het dorp dat meer dan tweehonderd jaar geleden door een van haar voorvaders is gesticht. Hier wil ze zich op haar situatie beraden. Maar Templeton blijkt niet langer de veilige haven uit haar kinderjaren.

In het meer waaraan het dorp ligt, wordt een zeventien meter lang, dood prehistorisch monster aangetroffen. De vondst wekt veel opschudding en cameraploegen en wetenschappers uit het hele land stromen toe. Terwijl de geleerden aan hun onderzoek beginnen, bekent Wilhelmina's moeder dat het wilde verhaal dat ze haar dochter over haar afstamming op de mouw had gespeld niet waar is. Ze blijkt echter niet van plan te onthullen wie dan wél Wilhelmina's vader is: dat moet zij zelf maar uitzoeken. Zo begint Wilhelmina aan een *Vatersuche* die haar terugvoert tot aan de stichting van Templeton en waarbij ze ontdekt dat het prehistorische dier niet het enige monster van Templeton was.

Vertaalproblemen

Het deel van het verhaal dat zich in het heden afspeelt bracht geen bijzondere vertaalmoeilijkheden met zich mee. Dat lag anders met de documenten waarop Wilhelmina in de loop van haar onderzoek stuit: geschriften van de stichter van het dorp en diens familie, de correspondentie van twee hartsvriendinnen uit het midden van de negentiende eeuw, een lang krantenartikel uit 1789, een onhandig opgeschreven verklaring vol spelfouten van een tienjarig jongetje uit dezelfde periode en dagboekfragmenten van een getroebleerde jongedame uit de jaren

twintig van de twintigste eeuw.

Omdat Gerda Baardman al een ruime ervaring had met het vertalen van teksten uit vroeger eeuwen, heeft zij zich specifiek met de betreffende passages beziggehouden. Voor stijl en spelling van het krantenartikel putte ze dankbaar uit de gedigitaliseerde krantenarchieven die diverse dagbladen, o.a. de [Leeuwarder Courant](#), onlangs online toegankelijk hebben gemaakt. Die bewezen ook goede diensten bij de verklaring van het jongetje, vooral de kleine annonces, die blijkbaar vaak letterlijk werden overgenomen uit de tekst die de niet altijd even ontwikkelde adverteerders aanleverden – dat gaf een indicatie van de woorden waar men destijds blijkbaar moeite mee had. Bij het vertalen van de geschriften van de stichter en zijn verwanten werd gebruikgemaakt van het werk van Rhijnvis Feith, Gerrit Paape en Pieter van Woensel.

Van negentiende-eeuwse damescorrespondentie waren in de Nederlandse literatuur voorbeelden te over. Afgezien van wat Baardman zelf van o.a. Van Lennep, Hildebrand, Bosboom-Toussaint en de jonge Couperus in de kast heeft staan, was ook de schat aan materiaal van de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren ([DBNL](#)) een rijke bron. Het meisje uit de jaren twintig ontleent veel aan de latere Ina Boudier-Bakker, Top Naeff en Nico van Suchtelen, en ook aan oude brieven van eigen oudtantes en grootmoeders.

De spelling

Bij de langere stukken, zoals de geschriften van de stichter cum suis, de vele bladzijden beslaande correspondentie van de negentiende-eeuwse vriendinnen en de dagboekfragmenten van de vroeg-twintigste-eeuwse jongedame, is de huidige spelling toegepast, omdat een contemporaine spelling voor de gemiddelde eenentwintigste-eeuwse lezer erg vermoeiend zou zijn. Voor kortere fragmenten daarentegen – het achttiende-eeuwse krantenartikel en de verklaring van het achttiende-eeuwse jongetje – is omwille van de *couleur historique* de spelling gebruikt die destijds hier te lande gebruikelijk was.